

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο:

ΘΕΜΑ 1: Σωστό ή Λάθος (15 Μονάδες)

Σημειώστε με **Σ** ή **Λ** δίπλα σε κάθε πρόταση:

1. Στην Αρχαία Ελλάδα, η μουσική ήταν στενά συνδεδεμένη με την ποίηση και τον χορό. []
 2. Η Βυζαντινή μουσική χρησιμοποιεί το εκκλησιαστικό όργανο για να συνοδεύει τους ψάλτες. []
 3. Το Γρηγοριανό Μέλος είναι μονοφωνικό και τραγουδιέται στα Λατινικά. []
 4. Ο Επιτάφιος του Σείκιλου βρέθηκε χαραγμένος πάνω σε μια πέτρινη στήλη. []
 5. Το Λειτουργικό Δράμα ξεκίνησε ως θεατρική αναπαράσταση μέσα στις εκκλησίες. []
-

ΘΕΜΑ 2: Πολλαπλή Επιλογή (20 Μονάδες)

Κυκλώστε τη σωστή απάντηση:

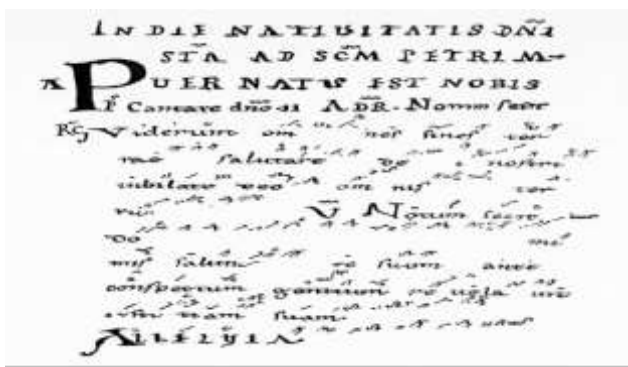
1. Η «Θεωρία του Ήθους ή το Δόγμα του Ήθους» υποστήριζε ότι η μουσική μπορεί να διαμορφώσει:
α) Την ταχύτητα των οργάνων β) Τον χαρακτήρα και την ψυχή γ) Την ένταση της φωνής
 2. Η «Οκτώηχος» είναι το σύστημα των 8 ήχων της:
α) Αρχαίας Ελλάδας β) Βυζαντινής Μουσικής γ) Μουσικής του Μεσαίωνα
 3. Το μουσικό όργανο του Διονύσου ήταν ο:
α) Αυλός β) Κιθάρα γ) Άρπα
 4. Η σταθερή, χαμηλή νότα που συνοδεύει τη βυζαντινή μελωδία ονομάζεται:
α) Νεύμα β) Ίσον γ) Παρασημαντική
-

ΘΕΜΑ 3: Αντιστοίχιση Σημειογραφίας (20 Μονάδες)

Αντιστοιχίστε την περιγραφή με το είδος της σημειογραφίας.

1. Αρχαία Ελληνική Σημειογραφία: ____
2. Βυζαντινή Παρασημαντική: ____
3. Πρώιμα Νεύματα (Γρηγοριανό): ____

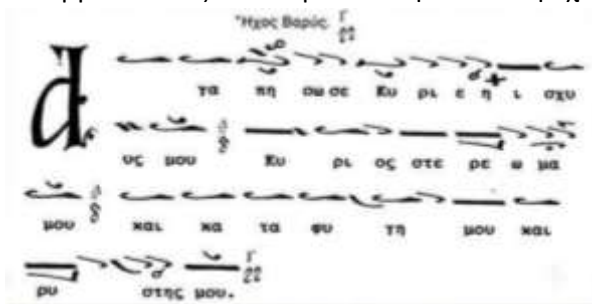
- Α. Σημάδια που μοιάζουν με τόνους και τελείες πάνω από λατινικό κείμενο.

- Β. Χρήση γραμμάτων του ελληνικού αλφαβήτου πάνω από τις λέξεις.

- Γ. Σύμβολα όπως το «ολίγον» και η «πεταστή» χωρίς πεντάγραμμο.

ΘΕΜΑ 4: Συμπλήρωση Κενών (20 Μονάδες)

Επιλέξτε από τις λέξεις: (Κοντάκιο, Απόλλωνα, Μονοφωνία, Γρηγόριος)

1. Η Κιθάρα στην αρχαιότητα ήταν το όργανο που ήταν αφιερωμένο στον θεό _____.
2. Ο Πάπας _____ ο Μέγας θεωρείται ο αναμορφωτής της εκκλησιαστικής μουσικής στη Δύση.
3. Το _____ είναι βυζαντινός ύμνος 20-30 στροφών σε συλλαβικό ύφος (π.χ. Τη Υπερμάχω).
4. Στη _____, όλοι οι μουσικοί ή ψάλτες εκτελούν μία μόνο μελωδική γραμμή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ & ΟΔΗΓΙΕΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΘΕΜΑ 1 (15%): 1.Σ, 2.Λ, 3.Σ, 4.Σ, 5.Σ. (3 μον. ανά σωστό)

ΘΕΜΑ 2 (20%): 1.β, 2.β, 3.α, 4.β. (5 μον. ανά σωστό)

ΘΕΜΑ 3 (20%): 1.Β, 2.Γ, 3.Α. (6.6 μον. ανά σωστό)

ΘΕΜΑ 4 (20%): 1.Απόλλωνα, 2.Γρηγόριος, 3.Κοντάκιο, 4.Μονοφωνία. (5 μον. ανά σωστό)

ΘΕΜΑ 5 (25% - Ανάπτυξη):

- **Χέρι του Γκουίντο (8 μονάδες):** Ήταν ένας μνημονικός κανόνας. Κάθε άρθρωση του χεριού αντιστοιχούσε σε μια νότα, επιτρέποντας στους ψάλτες να «διαβάζουν» τη μουσική πάνω στην παλάμη τους.
 - **Solmizatio (8 μονάδες):** Ο Γκουίντο πήρε την πρώτη συλλαβή κάθε στίχου από τον ύμνο στον Άγιο Ιωάννη "Ut queant laxis" (Ut, Re, Mi, Fa, Sol, La). Κάθε συλλαβή ξεκινούσε από μια νότα ψηλότερα, δημιουργώντας την κλίμακα.
 - **Πεντάγραμμο (9 μονάδες):** Πριν τον Γκουίντο, τα νεύματα δεν έδειχναν ακριβές ύψος. Εκείνος πρόσθεσε γραμμές (αρχικά 4) και χρησιμοποίησε χρώματα (π.χ. κόκκινο για τη νότα Φα) για να ορίσει με ακρίβεια το ύψος των φθόγγων.
-